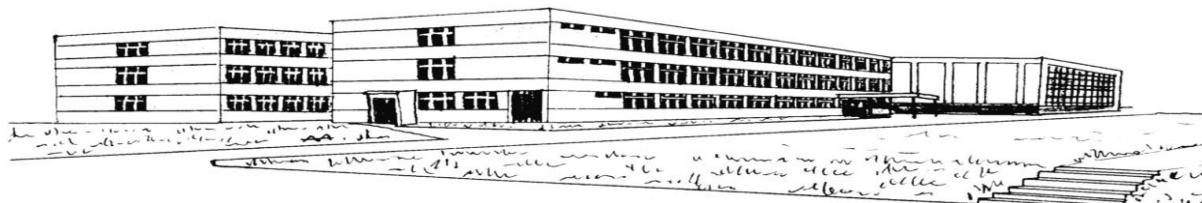

SZKOŁA PODSTAWOWA nr 3 im. Noblistów Polskich w Gryfinie
ul. Iwaszkiewicza 70, 74 – 101 Gryfino
tel/fax 91 416 47 11, 91 415 10 25
e-mail: kontakt@sp3gryfino.pl

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

W

Szkole Podstawowej nr 3
im. Noblistów Polskich
w Gryfinie

Spis treści:

1. Wstęp.....	str. 2
2. Definicja podstawowych pojęć.....	str. 3 – 4
3. Obowiązujące akty prawne.....	str. 4 – 5
4. Założenia programowe.....	str. 5 – 6
5. Cele doradztwa zawodowego.....	str. 7 – 9
6. Główne zadania szkoły w zakresie DZ.....	str. 9 – 10
7. Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci.....	str. 10 – 12
8. Osoby odpowiedzialne.....	str. 12 – 15
9. Sposoby realizacji działań doradczych.....	str. 15 – 16
10. Przewidywane rezultaty.....	str. 17 – 18

WSTĘP

Współczesny rynek pracy stawia przed młodymi ludźmi zupełnie nowe wyzwania. Decyzję o wyborze zawodu obecnie często dokonuje się kilkakrotnie w życiu ze względu na zmiany pracy i kierunku kariery zawodowej, część zawodów, w których będą pracować nasi uczniowie jeszcze nie istnieje. Dlatego też ważnym elementem działań podejmowanych przez szkołę jest wyposażenie uczniów w kompetencje kluczowe, które pozwolą im rozwijać się na rynku edukacyjnym i zawodowym, niezależnie od zmieniającej się rzeczywistości.

Szybko następujące zmiany na rynku pracy i w życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz poznawania siebie i świata przez całe życie.

Zaplanowanie i realizacja kariery edukacyjno - zawodowej wymaga poświęcenia dużej ilości czasu i wysiłku, niejednokrotnie konieczne, czy zalecane jest spotkanie ze specjalistą, głównie z doradcą zawodowym.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) staje się ważnym elementem modernizacji systemu edukacji.

WSDZ stwarza uczniowi realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej – poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zaplanowania własnej kariery zawodowej. Ponadto tworzony system doradztwa winien zapewnić poznanie procesu aktywnego poszukiwania pracy. Wreszcie powinien stworzyć możliwość kształcenia umiejętności radzenia sobie ze zmianami, poprzez rozwijanie umiejętności adaptacyjnych oraz umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i nowym wyzwaniom.

Decyzja dotycząca wyboru przyszłej szkoły ponadpodstawowej i zawodu, żeby była trafna, wymaga pomocy ze strony wielu osób i instytucji, między innymi szkoły i rodziców.

1. DEFINICJA PODSTAWOWYCH POJĘĆ

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO – ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. (opr. A. Łukaszewicz).

DORADZTWO ZAWODOWE - świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (*K. Lelińska*)

DORADCA ZAWODOWY – osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej. (*por.: Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. 1995. Wyd. MPiPS. Tom V, Zeszyt 2, cz. II. s. 497*).

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWEM ZAWODOWYM – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

PREORIENTACJA ZAWODOWA – wstępny etap poradnictwa zawodowego polegający na zaznajamianiu uczniów: z właściwościami różnych zawodów oraz wymaganiami, jakie trzeba spełniać, aby można było je wykonywać; ze strukturą szkolnictwa zawodowego, rodzajami szkół zawodowych oraz możliwościami nauki zawodu; z aktualnym i perspektywicznym zapotrzebowaniem rynku pracy na poszczególne zawody oraz ich znaczeniem dla gospodarki narodowej; a także na kształtowaniu u uczniów pozytywnego stosunku do pracy.

ORIENTACJA ZAWODOWA - działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły. (K. Lelińska²)

KOMPETENCJE – zdolność, umiejętność wykonywania czegoś prawidłowo lub efektywnie; zakres zdolności lub wiedzy danej osoby lub grupy (Colman 2009). Kompetencja nie istnieje w oderwaniu od zachowań, które możemy obserwować. Kompetencja przejawia się w wielu różnych zachowaniach.

2. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r., poz. 996) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr 203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) - dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr 78 poz. 483)1: nakłada na władze publiczne obowiązek „organizowania i wspierania poradnictwa i szkolenia zawodowego” (Art. 65 pkt. 5)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół: narzuca na szkoły obowiązek ustalenia dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład: zajęć z doradztwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz.U. 2017 poz. 356) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej: określa treści z zakresu doradztwa zawodowego, które powinny pojawić się na poszczególnych przedmiotach.

3. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Aby ułatwić uczniom poznanie możliwości zdobycia zawodów oferowanych przez szkoły, a także umożliwić rozwijanie własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, predyspozycji i zainteresowań, opracowany został Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego.

Działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego;

- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno - zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły. Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające proces doradczy.

Częścią składową WSDZ jest Program Realizacji Doradztwa Zawodowego – czyli plan i harmonogram działań opracowywany na dany rok szkolny.

Nasi uczniowie pochodzą w większości z Gryfina i pobliskich małych miejscowości. To nie oznacza jednak, że nie mogą wykorzystać swojego potencjału – zdolności, kreatywności, zaangażowania i wytrwałości. Chcemy, aby wiedzieli, że świat stoi przed nimi otworem. Celem działań, podejmowanych w ramach prowadzonych zajęć z obszaru doradztwa zawodowego jest rozwój wśród uczniów umiejętności społecznych, inicjatywy i przedsiębiorczości, pokazanie możliwości rozwijania siebie w lokalnym środowisku oraz wykorzystania nowoczesnych technologii, które są oknem na świat.

WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną).

WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego.

WSDZ określa zadania osób uczestniczących w jego realizacji, czas i miejsce realizacji, oczekiwane efekty i metody pracy.

4. CELE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Cel główny: Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu. Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Cele związane z kształtowaniem postaw i zachowań ucznia:

- rozwój umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych zasobów osobistych oraz ich wykorzystywania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
- kreowanie postaw przedsiębiorczych, przezwyciężanie bierności, doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz w sytuacjach trudnych,
- kształcenie nawyków ciągłego uczenia się oraz zdobywania nowych doświadczeń,
- kształtowanie postaw otwartości i umiejętności autoprezentacji swojej wiedzy i potencjału osobowościowego,
- kształtowanie nawyków planowania przyszłości oraz organizowania i kontrolowania przebiegu swoich działań,
- kształtowanie umiejętności modelowania drogi edukacyjno-zawodowej i konsekwentnego dążenia do celu.

Cele związane z kształtowaniem umiejętności ucznia:

- planowania przyszłości zawodowej,
- komunikowania się,
- nawiązywania i utrzymywania kontaktów,
- organizowania działań swoich i zespołu,
- współpracy w zespołach wielokulturowych i wielopokoleniowych,
- przygotowania dokumentów związanych z pracą zawodową,
- poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy,
- przeprowadzania negocjacji,
- planowania, organizowania i kontrolowania własnej działalności gospodarczej,
- planowania, organizowania i kontrolowania własnej działalności projektowej.

Cele szczegółowe:

W oddziałach przedszkolnych:

- 1) określenie własnych zainteresowań;
- 2) odkrycie własnych uzdolnień;
- 3) odgrywanie różnych ról zawodowych z zabawie;
- 4) wskazanie zawodów spotykanych w życiu codziennym;
- 5) posługiwanie się przyborami w sposób twórczy zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 6) rozwijanie umiejętności opowiadania o swoich planach zawodowych.

W klasach I – III szkoły podstawowej:

- 1) wyjaśnienie pojęć z obszaru doradztwa zawodowego;
- 2) wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka;
- 3) zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów, jakie człowiek może wykonywać;
- 4) zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze zawodu;
- 5) rozwijanie umiejętności oceny swoich możliwości.

W klasach IV - VI szkoły podstawowej:

- 1) wyrabianie szacunku dla samego siebie;
- 2) wdrażanie uczniów do samopoznania
- 3) poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, uzdolnienia, umiejętności, cechy osobowości, stan zdrowia?
- 4) uruchomienie kreatywności uczniów na temat swojej przyszłości;
- 5) wyzwalamie wewnętrznego potencjału uczniów;
- 6) poznawanie różnych zawodów.

W klasach VII – VIII szkoły podstawowej:

- 1) odkrywanie i rozwijanie świadomości zawodowej uczniów, planowanie drogi edukacyjno – zawodowej na każdym etapie edukacji;
- 2) diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych;
- 3) motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu;
- 4) rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania;
- 5) kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron;

- 6) rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie;
- 7) poznanie możliwych form zatrudnienia;
- 8) poznanie lokalnego rynku pracy;
- 9) poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego;
- 10) poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych;
- 11) udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

5. GŁÓWNE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Zadania szkoły z zakresu doradztwa zawodowego, to:

- 1) wspieranie uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej;
- 2) wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych na rzecz młodzieży;
- 3) rozpoznawanie zapotrzebowania uczniów na informacje dotyczące edukacji i kariery;
- 4) gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- 5) udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom;
- 6) prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących i wspierających uczniów w świadomym wyborze szkoły;
- 7) wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy uczniów;
- 8) współpraca z instytucjami wspierającymi realizację Programu Doradztwa Zawodowego;
- 9) **w zakresie współpracy z rodzicami:**
 - a) podnoszenie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
 - b) doskonalenie umiejętności wychowawczych;

- c) przedstawianie aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych;
- d) indywidualne spotkania z rodzicami, którzy zgłaszają potrzebę doradztwa zawodowego.

6. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWEM ZAWODOWYM I ICH ADRESACI

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Przykłady działań kierowanych do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;

organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);

- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- stwarzanie uczniom klas VII - VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub w centrach kształcenia praktycznego – zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Przykłady działań kierowanych do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Przykłady działań kierowanych do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;

- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

7. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Poniżej przedstawiono zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym; współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;

- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów; eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąciki zawodoznawcze;

- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole.

np. pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

8. SPOSOBY REALIZACJI DZIAŁAŃ DORADCZYCH

Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane są w formach:

- 1) zajęć grupowych w klasach VII – VIII ze szkolnym doradcą w wymiarze 10 godzin w jednym roku szkolnym;
- 2) zajęć grupowych w oddziałach przedszkolnych, w klasach I – III oraz IV – VI;
- 3) pogadanek, warsztatów, projekcji filmów edukacyjnych, prezentacji realizowanych na zajęciach z wychowawcą (godzinach wychowawczych);
- 4) spotkań z przedstawicielami wybranych zawodów;
- 5) wycieczek zawodoznawczych do zakładów pracy i instytucji kształcących;
- 6) konkursów;

- 7) udzielania informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej;
- 8) udzielania indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- 9) targi szkół ponadpodstawowych;
- 10) obserwacja zajęć praktycznych w szkołach zawodowych;
- 11) pracy z komputerem – wykorzystywanie wyszukiwarki „Informator o zawodach”;
- 12) prowadzenia zakładki informacyjnej na stronie internetowej szkoły (np. broszury dla rodziców, broszury dla uczniów);
- 13) wywiadów i spotkań z absolwentami (w tym badania losów absolwentów).

9. STOSOWANE FORMY, METODY I TECHNIKI W PRACY

Z UCZNIEM

Poradnictwo indywidualne:

Podstawowym zadaniem poradnictwa indywidualnego jest udzielanie pomocy w zakresie diagnozy zainteresowań i predyspozycji psychofizycznych ucznia oraz obiektywnej oceny wyboru kierunku kształcenia:

- Udostępnianie wiadomości o szkołach, zawodach - ulotki, informator, strony www, lektura.
- Pogadanki z przedstawicielami różnych zawodów.
- Udzielanie indywidualnych i grupowych porad uczniom.
- Organizowanie wycieczek (poznawanie miejsc pracy , zawodów).
- Spotkania z absolwentami szkół.

Poradnictwo grupowe:

- Ocena pracy grupowej
- Plakat
- Burza mózgów
- Dyskusje
- Mapy myśli
- Testowe (kwestionariusze, testy, ankiety).

10. PRZEWIDYWANE REZULTATY

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej

Nauczyciele:

- 1) potrafią wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy;
- 2) rozumieją potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach realizowania własnych planów pracy;
- 3) potrafią współpracować w środowisku lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów;
- 4) poznają metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego;
- 5) znają zakres treści z doradztwa zawodowego realizowanych w poprzednim etapie edukacyjnym;
- 6) potrafią realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach, na zebraniach z rodzicami oraz podczas spotkań indywidualnych z rodzicami.

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów

Uczniowie:

- 1) znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu;
- 2) potrafią dokonać samooceny w aspekcie czynników decydujących o trafności wyboru zawodu i dalszej drogi edukacyjnej;
- 3) potrafią wskazać swoje predyspozycje, słabe i mocne strony;
- 4) znają świat pracy, potrafią dokonać podziału zawodów na grupy i przyporządkować siebie do odpowiedniej grupy, a także wiedzą, gdzie szukać informacji na ten temat;
- 5) potrafią samodzielnie planować ścieżkę własnej kariery zawodowej i podjąć prawidłowe decyzje edukacyjne i zawodowe.

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców

Rodzice:

- 1) znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu przez swoje dziecko;

- 2) rozumieją potrzebę uwzględnienia czynników: zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej swojego dziecka;
- 3) wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka;
- 4) znają świat pracy i ofert szkolnictwa ponadpodstawowego;
- 5) potrafią wskazać predyspozycje, mocne i słabe strony dziecka;
- 6) potrafią pomóc swoim dzieciom w podejmowaniu decyzji.

Szkolny Doradca Zawodowy